

5 Ochrana technických řešení

5.1 Obsah kapitoly

Tato kapitola podává základní výklad k ochraně průmyslově využitelných světově nových technických řešení průmyslovými právy, tj. formou patentů na vynálezy, které jsou výsledkem vynálezecké činnosti, a formou užitných vzorů pro technická řešení přesahující rámec pouhé odborné technické dovednosti. Tyto formy ochrany se liší stupněm úrovně tvůrčí činnosti.¹

Nejprve jsou obě formy ochrany přehledně představeny v bodech (*podkapitola 5.2*). Následně je širší pozornost věnována národní patentové úpravě a také ochraně technických řešení užitnými vzory. Jelikož ale mezi těmito dvěma formami existuje jistá podobnost a samotný zákon o užitných vzorech odkazuje na zákon o vynálezech, je primárně pojednáno o patentové ochraně.

Výklad se snaží chronologicky sledovat „životní cyklus“ patentu; vysvětlen je tedy nejprve samotný pojem vynálezu a patentu (*podkapitola 5.3*). Následně je popsáno řízení o udělení národního patentu, jakož i role Úřadu průmyslového vlastnictví v něm (*podkapitola 5.4*). V návaznosti na to je věnována pozornost právu na patent (*podkapitola 5.5*) účinkům uděleného patentu, limitům poskytované ochrany, možné dispozici s patentem, jakož i situaci, kdy práva z uděleného patentu přísluší více subjektům, či zániku a zrušení patentu (*podkapitola 5.6*).

V další části se kapitola zaměří na popis dodatkových ochranných osvědčení pro léčiva a pro přípravky na ochranu rostlin (*podkapitola 5.7*). Ochrana technických řešení užitnými vzory je zpracována obdobně, nicméně se zaměřením spíše na popsání odlišností od patentové ochrany (*podkapitola 5.8*). Kapitulu uzavírá přehled mezinárodní a regionální úpravy ochrany vynálezů (*podkapitola 5.9*) spolu s popisem mezinárodní cesty přihlašování patentu (*podkapitola 5.10*) a regionální cesty přihlašování patentu (*podkapitola 5.11*).

5.2 Ochrana technických řešení v bodech

Národní patent

- úprava je obsažena v zákoně o vynálezech²
- patentová ochrana je poskytována vynálezu, který je nový, výsledkem vynálezecké činnosti a průmyslově využitelný
- právo na patent náleží původci vynálezu (tomu, kdo vynález vytvořil vlastní tvůrčí prací) nebo jeho právnímu nástupci
- obsahem patentové ochrany je výlučné právo využívat vynález, poskytnout souhlas k využívání vynálezu jiným osobám (tj. poskytnout licenci), nebo na ně patent převést

¹ Srov. HORÁČEK, Roman; Čada, Karel; HAJN, Petr. *Práva k průmyslovému vlastnictví*. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2017, s. 242.

² Zákon č. 527/1990 Sb., o vynálezech, průmyslových vzorech a zlepšovacích návrzích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o vynálezech“ nebo „ZV“).

- doba patentové ochrany je max. dvacet let od podání přihlášky vynálezu (platí se každoroční poplatky za udržování patentu v platnosti)
- ochranu technického řešení v zahraničí lze získat národní, regionální i mezinárodní cestou v prioritní lhůtě 12 měsíců

Národní užitečný vzor

- úprava je obsažena v zákoně o užitečných vzorech³
- užitečno-vzorová ochrana je poskytována technickým řešením, která jsou nová, přesahují rámec pouhé odborné dovednosti a jsou průmyslově využitelná
- právo na ochranu užitečným vzorem má původce (ten, kdo jej vytvořil vlastní tvořivou prací) nebo jeho právní nástupce
- obsahem užitečno-vzorové ochrany je výlučné právo vyrábět technické řešení při hospodářské činnosti, uvádět je do oběhu nebo upotřebit, poskytnout jiným osobám souhlas k využívání technického řešení chráněného užitečným vzorem (tj. poskytnout licenci) nebo právo užitečný vzor převést
- doba užitečno-vzorové ochrany je čtyři roky ode dne podání přihlášky s možností prodloužení na žádost majitele užitečného vzoru až dvakrát o tři roky (tj. maximální doba ochrany je 10 let)
- ochranu lze získat v zahraničí národní cestou, a to v prioritní lhůtě 12 měsíců⁴

5.3 Vynález

Základním pojmem patentového práva je *vynález*, tedy to, čemu se poskytuje ochrana patentem (§ 2 ZV). Vynález, jako předmět patentu, musí mít technickou povahu.⁵ Vynálezy pak dělíme do *kategorií*, které jsou dány podstatou vynálezu, resp. charakterem podstatných znaků. Správná kategorizace mimo jiné usnadňuje formulaci patentových nároků.⁶ Základní kategorie jsou dvě:

- věci (zejména výrobky, zařízení, zapojení, směsi, látky, látky získané přeměnou atomového jádra, kmeny produkčních mikroorganismů),
- postupy nebo způsoby (zejména způsoby výroby a pracovní postupy).

Specifickou kategorií jsou „*vynálezy spočívající v použití věci nebo postupu k novému účelu na základě zjištění nové vlastnosti této věci nebo postupu*“.⁷

Příkladem vynálezu první kategorie (**věci**) může být výklopná zád' pro vozidla (číslo přihlášky 2005-213, číslo dokumentu 296821, patent udělen 12. 5. 2006, původce Jan Lauryn, majitel Škoda Auto, a. s.). Vynálezy druhé kategorie (**postupy nebo způsoby**) jsou mnohdy z oblasti fyziky, chemie či dalších přírodních věd, kde jako příklad může sloužit způsob likvidace nebezpečného odpadu s obsahem těžkých kovů (číslo přihlášky 2001-730, číslo dokumentu 296222, patent udělen 12. 12. 2005, původce Zdeněk Adamec a Vladimír Slivka, majitel Zdeněk Adamec). Příkladem vynálezu specifické kategorie (**použití věci k novému účelu**) může být použití esenciálních mastných kyselin pro prevenci kardiovaskulárních příhod

³ Zákon č. 478/1992 Sb., o užitečných vzorech, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o užitečných vzorech“ či „ZUV“).

⁴ Vzhledem k tomu, že ne všechny státy akceptují ochranu technického řešení užitečným vzorem, může být předpokladem pro ochranu v zahraničí naplnění požadavků kladených na patentovou ochranu.

⁵ Patenty mohou být uděleny na „*jakékoli vynálezy bez ohledu na to, zda jde o výrobky nebo výrobní postupy, ve všech technických oblastech*“ [čl. 27 odst. 1 Dohody TRIPS; obdobně viz čl. 52 Evropské patentové úmluvy (EPC)].

⁶ Srov. HORÁČEK; ČADA; HAJN, 2017, op. cit., s. 141.

⁷ Ibid.

(číslo přihlášky 2001-2947, číslo dokumentu 301307, patent udělen 26. 11. 2009, původce Franco Pamparana, majitel PHARMACIA ITALIA S.P.A.).

Zákon o vynálezech navíc demonstrativně stanoví, co se *za vynález nepovažuje*, např. objevy, vědecké teorie, plány, pravidla, hraní her a počítačové programy (§ 3 odst. 2 ZV). Nicméně pokud by se tyto předměty a činnosti staly součástí většího celku jako jedna z jeho částí, pak není patentovatelnost takového celku vyloučena (§ 3 odst. 3 ZV). V návaznosti na to zákon o vynálezech stanoví, na co se patenty neudělují (§ 4 ZV). Patenty se tak neudělují například na „vynálezy, jejichž využití by se přičilo veřejnému pořádku nebo dobrým mravům.“⁸ Takový stav však nelze vyvozovat jen z toho, že zakázání právním předpisem. Stejně tak nelze patentovat odrůdy rostlin⁹ a plemena zvířat,¹⁰ jakož i biologické způsoby pěstování rostlin či chovu zvířat.

Ač se vybrané výtvořiny nepovažují za vynálezy, je jim mnohdy poskytnuta ochrana jiným právem duševního vlastnictví. Například počítačový program sice je vyloučen z patentové ochrany, nicméně je chráněn jako autorské dílo dle autorského zákona (§ 65 odst. 1 AZ).

Vynález coby technické řešení¹¹ musí pro získání patentové ochrany naplnit *podmínky patentovatelnosti*. Konkrétně musí být vynález (i) nový, (ii) výsledkem vynálezecké činnosti a musí být (iii) průmyslově využitelný (§ 3 odst. 1 ZV).

Ohledně **novosti** stanovuje zákon o vynálezech, že „vynález je nový, není-li součástí stavu techniky“ (§ 5 odst. 1 ZV). Stavem techniky je přitom to, k čemu byl přede dnem, od něhož přísluší právo přednosti, „*umožněn přístup veřejnosti písemně, ústně, využíváním nebo jiným způsobem*“ (§ 5 odst. 2 ZV), a to včetně obsahu přihlášek vynálezů (na národní, mezinárodní či evropské úrovni), pokud budou „*v den, od něhož přísluší přihlašovatelovi právo přednosti, nebo po tomto dni zveřejněny*“ (§ 5 odst. 3 ZV).¹²

Byť i jen potenciální zpřístupnění veřejnosti může dosažení podmínky novosti zhatit. Na formě zveřejnění přitom nezáleží; zveřejněno může být i formou abstraktu s minimem informací, skrze diplomovou práci, uložení v dostupném knihovním archivu či projednáváním na valné hromadě společnosti.¹³ Na druhou stranu se mezi skutečnosti narušující novost nepočítají vzorky předmětů, které se předkládají komisí

⁸ ÚPV ve svých metodických pokynech uvádí jako příklad vynálezu, který je vyloučen pro rozpor s veřejným pořádkem, takové technické prostředky, jež mají dát potravině vzhled čerstvosti, ačkoli čerstvá není (Metodické pokyny, část B-III, 1.2).

⁹ Zákon o ochraně práv k odrůdám rostlin a o změně zákona č. 92/1996 Sb., o odrůdách, osivu a sadbě pěstovaných rostlin, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o ochraně práv k odrůdám), ve znění pozdějších předpisů.

¹⁰ Zákon č. 154/2000 Sb., o šlechtění, plemenitbě a evidenci hospodářských zvířat a o změně některých souvisejících zákonů (plemenářský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

¹¹ Podstatné je to, zda jde o technické řešení, nikoliv to, zda technické řešení řeší netechnický problém (srov. CHLOUPEK, Vojtěch a kol. *Patentový zákon. Komentář*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2017, s. 8). O netechnické povaze řešeného problému pojednává např. rozhodnutí Evropského patentového úřadu ze dne 6. 7. 1994, sp. zn. T 1002/92, podle kterého řešení, jak řadit efektivně zákazníky ve frontě (vyvolávací systém), může být patentovatelné, ačkoliv neřeší technický problém.

¹² Navíc dle Nejvyššího správního soudu stav techniky „*může být určen na základě kombinace znaků více než jednoho dokumentu, pokud nejsou tyto dokumenty rozporné*“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 8. 2013, č.j. 8 As 70/2011-239).

¹³ Srov. CHLOUPEK, 2017, op. cit., s. 25 a násl.

v rámci důkazní povinnosti při návrhu na zrušení patentu,¹⁴ vnitropodnikové technologické předpisy¹⁵ či cestovní zpráva.¹⁶

Nejvyšší správní soud se na adresu **posuzování novosti** vyjadřoval v rozsudku ze dne 31. 1. 2012, č.j. 5 As 11/2011-187.

Spor vznikl mezi společností SOLVAY S. A., se sídlem v Belgii, a ÚPV, za účasti americké společnosti Honeywell International Inc. Poté, co ÚPV zrušil na návrh společnosti Honeywell patent společnosti SOLVAY, jelikož patent nebyl podle navrhovatele nový, a předseda ÚPV zamítl rozklad a rozhodnutí potvrdil, podala společnost SOLVAY žalobu u Městského soudu v Praze, který žalobu zamítl. Městský soud připomněl, že při posuzování rozsahu ochrany vyplývající z patentu nelze vycházet pouze z samotných patentových nároků, nýbrž je nutno přihlížet i k popisu a výkresům.

Nejvyšší správní soud v návaznosti na kasační stížnost společnosti SOLVAY zdůraznil zejména to, že „v případech, kdy se žalovaný důkladně zabýval novostí všech původních patentových nároků stěžovatele a dospěl k závěru, že je nutno veškeré jejich znaky považovat za stav techniky, není možné, aby přeformulováním těchto původních patentových nároků, případně novou kombinací jejich jednotlivých znaků mohlo vzniknout řešení, které podmínky novosti splňuje, aniž by byl zároveň doplněn nový znak, který by ovšem nebyl obsažen v původních nárocích a jednalo by se tedy o nepřipustné překročení rozsahu původní přihlášky vynálezu“. Při posuzování novosti vynálezu ve smyslu § 5 odst. 1 ZV není pro závěr, že jednotlivé patentové nároky jsou stavem techniky (§ 5 odst. 3 ZV), třeba, aby byly formulovány zcela obdobně jako v dokumentu, jemuž svědčí starší právo přednosti. Rozhodující naopak je, zda tento dokument obsahuje, ať již explicitně nebo implicitně, každý z podstatných znaků nároků obsažených v posuzovaném vynálezu.

Nejvyšší správní soud ve výsledku kasační stížnost zamítl.

Stav techniky přitom důkladně analyzoval předseda ÚPV ve svém rozhodnutí ze dne 30. 3. 2015 ve věci rozkladu proti rozhodnutí o zamítnutí návrhu na částečné zrušení patentu posuzoval rozsah stavu techniky (sp. zn. PV 1999-470, [ÚPV 191/2015]).

V roce 2006 byl udělen patent na vynález s právem přednosti ode srpna 1996. Společnost L. Kftl. nicméně namítala, že vynález nebyl nový ve smyslu ustanovení § 5 ZV, protože byl součástí stavu techniky, a nebyl ani výsledkem vynálezecké činnosti ve smyslu ustanovení § 6 ZV, neboť vynález popsán v uvedeném patentu vyplýval k jeho datu práva přednosti pro odborníka zřejmým způsobem ze stavu techniky. Návrh na částečné zrušení patentu byl nicméně zamítnut s argumentem neprokázání nesplnění podmínky novosti a vynálezecké činnosti. Vynález byl ergo podle ÚPV patentovatelný.

Ve věci rozkladu předseda ÚPV uvedl, že jako důkaz svědčící pro nedostatek novosti či nedostatek vynálezecké činnosti nelze akceptovat takové dokumenty, které nebyly součástí stavu techniky přede dnem práva přednosti napadeného patentu, dokumenty, ze kterých se odvíjí prioritita napadeného patentu, případně analogické dokumenty se společnou prioritou, dokumenty, které nemají charakter veřejně přístupné tiskoviny či dokumenty, ze kterých nelze seznat podstatu vynálezu. V rámci posuzování splnění podmínek patentovatelnosti je třeba vycházet z porovnání předmětu patentu s důkazními prostředky dokumentujícími namítaný stav techniky přede dnem práva přednosti přihlášky vynálezu, na který byl udělen patent, přičemž v případě podmínky novosti se porovnává samostatně vždy jednotlivý pramen informací. V ČR je podle předsedy ÚPV uplatňována v zásadě tzv. formální novost, a proto

¹⁴ Srov. rozhodnutí ÚPV ze dne 22. 7. 1994, sp. zn. PUV 752-93.

¹⁵ Srov. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 10. 3. 2015, č.j. 8 A 122/2011-34.

¹⁶ Srov. rozhodnutí ÚPV ze dne 21. 12. 1990, sp. zn. PV 6399-83.

námítka proti novosti vynálezu předpokládá existenci shodného řešení ve stavu techniky. Jako námítku proti novosti lze uplatnit proti nezávislému patentovému nároku v přihlášce vynálezu, která splňuje požadavek jednotnosti vynálezu, zásadně každý pramen informací (namítaný poznatek jednotlivě). Kombinace více pramenů informací je pak při hodnocení novosti nepřipustná. Ovšem při posuzování vynálezecké činnosti se zpravidla kombinují dva i více pramenů informací, přičemž ten pramen informací, který s přihlédnutím k cíli a úkolu porovnávaných řešení obsahuje s předmětem patentu nejvíce společných znaků, představuje tzv. nejbližší stav techniky.

Předseda ÚPV ve výsledku rozklad zamítl a napadené rozhodnutí potvrdil.

Zákon o vynálezech navíc obsahuje tzv. *ochrannou lhůtu*, která znamená, že stavem techniky „není takové zveřejnění vynálezu, ke kterému nedošlo dříve než šest měsíců před podáním přihlášky vynálezu a které přímo nebo nepřímo vyplývá, ze zřejmého zneužití vzhledem k přihlašovatelovi nebo k jeho právnímu předchůdci, nebo ze skutečnosti, že přihlašovatel nebo jeho právní předchůdce vystavil vynález na úřední nebo úředně uznané výstavě podle mezinárodní smlouvy¹⁷“ (§ 5 odst. 5 ZV).

V případě výstavy je potřeba již při podání přihlášky uvést, že vynález byl vystaven a tuto skutečnost osvědčit Úřadu průmyslového vlastnictví (dále jen „ÚPV“) do čtyř měsíců ode dne podání přihlášky.

Vynález musí být dále výsledkem **vynálezecké činnosti**, čímž zákon o vynálezech rozumí to, že vynález „pro odborníka nevyplývá zřejmým způsobem ze stavu techniky“ (§ 6 odst. 1 ZV). Pro hodnocení se však nepoužije obsah přihlášek, které ke dni, od kterého svědčí právo přednosti, nebyly zveřejněny.

Aby vynález vyplýval odborníkovi zřejmým způsobem ze stavu techniky, musí být takový dojem očividný, přičemž za zřejmé se považuje vše, co nepřekračuje hranice běžné řemeslné nebo inženýrské rutinní práce, vycházející z profesionálních schopností odborníka v dané oblasti techniky.¹⁸

Účelem této podmínky je zejména zajištění přínosu, resp. obohacení stavu techniky,¹⁹ přičemž se presumuje nezřejmost. Odborníkem je fiktivní osoba se vzděláním odpovídajícím dané oblasti techniky, která dokáže fundovaně posoudit, že patentovatelné vynálezy nejsou jen výsledkem běžné řemeslné či rutinní práce, a to i při kombinaci jednotlivých pramenů informací, je-li k takové kombinaci veden, či jedná-li se o kombinaci dokumentů se základní známou informací. Odborníka přitom může představovat i kolektiv osob dle přesahu do různých oblastí techniky.²⁰

Hodnocení novosti a vynálezecké činnosti se liší zejména v tom, že při hodnocení vynálezecké činnosti (i) nepatří ke stavu techniky přihlášky vynálezů nezveřejněné do práva přednosti vynálezu, a (ii) umožňuje se kombinace pramenů informací.²¹

Pro objektivní posouzení vynálezecké činnosti lze využít tzv. **metodu „problem-solution approach“**, tedy určit „nejbližší stav techniky“, stanovit „objektivní technický problém“, který má být řešen, a posoudit, zda je nárokovaný vynález zřejmý pro odborníka.²²

¹⁷ Úmluva o mezinárodních výstavách sjednaná v Paříži dne 22. listopadu 1928 (Sbírka zákonů a nařízení státu československého č. 46/1932). Seznam výstav je navíc každoročně zveřejňován v Úředním věstníku EPO.

¹⁸ Srov. rozhodnutí ÚPV ze dne 8. 11. 1994, sp. zn. PV 2995-92.

¹⁹ Srov. CHLOUPEK, 2017, op. cit., s. 40.

²⁰ Ibid.

²¹ Srov. ÚŘAD PRŮMYSLového VLASTNICTVÍ. Metodické pokyny pro řízení před Úřadem průmyslového vlastnictví. Část B – Vynálezy a dodatková ochranná osvědčení. ÚPV [online], s. 29.

²² Ibid.

Posuzování vynálezecké činnosti se věnoval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 26. 8. 2013, č.j. 8 As 70/2011-239.

Poté, co předseda ÚPV zamítl rozklad společnosti Pfizer Ireland Pharmaceuticals a potvrdil rozhodnutí ÚPV, kterým byl na návrh společnosti Zentiva zrušen patent společnosti Pfizer, podala tato společnost žalobu k Městskému soudu v Praze. Ten však žalobu zamítl a přitakal ÚPV s tím, že předmět patentové ochrany není výsledkem vynálezecké činnosti. Společnost Pfizer se proti rozhodnutí bránila kasační stížností.

Nejvyšší soud primárně apeloval na zásady správního řízení, pro které již v žalobě musí být uplatněny všechny důvody nezákonnosti napadeného správního rozhodnutí nebo všechny vady řízení, které jeho vydání předcházelo. Námitky společnosti Pfizer na objasnění neurčitých pojmů „vynálezecká činnost“, „odborník“ a „zřejmý způsob“ byly proto uplatněny nad rámec žalobních bodů. Nejvyšší správní soud dále upozornil, že doktrína „záblesku geniality“ je již překonaná a dnešní posuzování podmínek patentovatelnosti již není založeno na usilovné práci, proto argumenty ohledně přelomového charakteru vynálezu neobstojí. Nejvyšší správní soud se dále vyjadřoval ke stanovování nejbližšího stavu techniky. S odkazem na EPO upozornil, že stav techniky se pro účely posouzení vynálezecké činnosti byl určen na základě více než jednoho dokumentu, pokud nejsou tyto dokumenty rozporné, což obsahují i Metodické pokyny ÚPV, podle kterých lze při hodnocení vynálezecké činnosti (na rozdíl od hodnocení kritéria novosti) vyjít z více informačních pramenů. Omezující podmínkou přitom podle Nejvyššího správního soudu je, že i sama kombinace jednotlivých pramenů je pro odborníka v dané oblasti zřejmá ze stavu techniky.

Nejvyšší správní soud nakonec kasační stížnost zamítl pro nedůvodnost.

Průmyslová využitelnost znamená, že daný předmět může být vyráběn či jinak využíván (kdykoli opakovaně reprodukován, vyroben či využit) v průmyslu a zemědělství (§ 7 ZV), a tuto oblast může v jistém slova smyslu obohatit.

Podle ÚPV nelze řešení pokládat za patentovatelné, pokud výhody předmětu přihlášky vyplývají pouze ze známých vlastností použitého **technického ekvivalentu**.²³ Patentovatelné řešení pak musí přinášet oproti známému stavu techniky i nové nebo vyšší účinky.²⁴

Za průmyslově využitelné se přitom nepovažují „*způsoby chirurgického nebo terapeutického ošetřování lidského nebo zvířecího těla a diagnostické metody používané na lidském nebo zvířecím těle*“ (§ 3 odst. 4 ZV). Ohledně využitelnosti navíc platí presumpce její přítomnosti, která se může na výzvu ÚPV předvádět a prokazovat (§ 26 odst. 3 ZV).

Pro nenaplnění podmínek patentovatelnosti není za patentovatelný vynález považováno několikrát odmítnuté **perpetuum mobile** v jakékoliv formě, jelikož podle ÚPV „perpetuum mobile není patentovatelné bez ohledu na jeho konstrukční uspořádání, protože nemůže trvale konat práci bez přívodu energie a nemůže ani pracovat s účinností větší než jedna“.²⁵ Stejně tak „stroj, který má trvale vykonávat užitečnou práci bez toho, aniž se do něj přivádí hnací energie, odporuje známým a platným přírodním zákonům, není možno pokládat za vynález“.²⁶ Perpetuum mobile navíc nelze do třetice

²³ Srov. rozhodnutí ÚPV ze dne 11. 12. 1990, sp. zn. PV 6466-85.

²⁴ Srov. rozhodnutí ÚPV ze dne 3. 8. 1990, sp. zn. PV 793-88.

²⁵ Srov. rozhodnutí ÚPV ze dne 21. 12. 1990, sp. zn. PV 2574-89.

²⁶ Srov. rozhodnutí ÚPV ze dne 21. 12. 1990, sp. zn. PV 6089-88.

považovat za průmyslově využitelné, „neboť jeho koncepce odporuje zákonu o zachování energie a není tudíž schopné jemu připisované funkce“.²⁷

Biotechnologické vynálezy

Biotechnologické vynálezy mají svou speciální úpravu v zákoně o ochraně biotechnologických vynálezů²⁸. Biotechnologické vynálezy jsou patentovatelné, pokud se týkají „*biologického materiálu, který je izolován ze svého přirozeného prostředí nebo vyráběn technickým postupem, i když se již v přírodě vyskytl*“, „*rostlin nebo zvířat, není-li technická proveditelnost vynálezu omezena na určitou odrůdu rostlin nebo plemeno zvířete*“, nebo „*mikrobiologického nebo jiného technického postupu a výrobku jiného, než je rostlinná odrůda nebo zvířecí plemeno, získaného tímto způsobem*“ (§ 2 ZOBV). I v případě biotechnologických vynálezů existují výluky z patentovatelnosti, např. v případě rozporu s veřejným pořádkem či dobrými mravy, zejména klonování lidských bytostí (§ 3 ZOBV).

Zákon o ochraně biotechnologických vynálezů je *lex specialis* k zákonu o vynálezech, který se aplikuje jakožto *lex generalis*. Zákon o ochraně biotechnologických vynálezů dále upravuje rozsah ochrany patentu na biologický materiál (§ 6 ZOBV), vyčerpání práv (§ 7 ZOBV), omezení práv majitele patentu (§ 8 ZOBV) a nucenou křížovou licenci (§ 9 ZOBV).

Podnikový vynález

Podnikový vynález není speciální kategorií vynálezu, či ochranným institutem, který by chránil něco jiného než standardní patent. V případě institutu „podnikového vynálezu“ se nejedná o nic jiného než o zákonnou cessi (postoupení) práva na patent z původce na jeho zaměstnavatele (§ 9 ZV).²⁹ Aniž by bylo dotčeno právo na původcovství, „*vytvořil-li původce vynález ke splnění úkolu z pracovního poměru, z členského nebo jiného obdobného pracovněprávního vztahu (dále jen „pracovní poměr“) k zaměstnavateli, přechází právo na patent na zaměstnavatele, není-li smlouvou stanoveno jinak*“ (§ 9 odst. 1 ZV).

Nutno upozornit, že legislativní zkratka „pracovní poměr“ v tomto případě není šťastně zavedena, neboť pracovněprávním vztahem, o kterém toto ustanovení pojednává, může být jak pracovní poměr, tak ale i vztah založený dohodou o provedení práce nebo vztah založený dohodou o pracovní činnosti.

V takovém případě existuje povinnost vyrozumět zaměstnavatele o vzniku vynálezu (písemně a neprodleně) a předat mu veškeré podklady, aby mohl zaměstnavatel posoudit, zda právo na patent uplatní, či nikoliv (§ 9 odst. 2 ZV). Vzhledem k tomu, že se jedná o dispozitivní ustanovení, může být *ex post*, či *ex ante* sjednáno smlouvou jinak (ať už pracovní, či speciální, nikoliv však interním předpisem).³⁰ Právo na patent musí zaměstnavatel uplatnit do tří měsíců od takového vyrozumění, jinak přechází právo zpět na původce. Po celou dobu jsou navíc obě strany, původce i zaměstnavatel, povinny zachovávat mlčenlivost (§ 9 odst. 3 ZV). Při uplatnění práva na patent ze strany zaměstnavatele potom má zaměstnavatel povinnost uhradit původci přiměřenou odměny dle

²⁷ Srov. rozhodnutí ÚPV ze dne 18. 12. 1992, sp. zn. PV 8859-85.

²⁸ Zákon č. 206/2000 Sb., o ochraně biotechnologických vynálezů a o změně zákona č. 132/1989 Sb., o ochraně práv k novým odrůdám rostlin a plemenům zvířat, ve znění zákona č. 93/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně biotechnologických vynálezů“ či „ZOBV“).

²⁹ Srov. CHLOUPEK, 2017, op. cit., s. 62.

³⁰ Srov. CHLOUPEK, 2017, op. cit., s. 71 a násl.

technického a hospodářského významu vynálezu, jakož i přínosu dosaženého jeho možným využitím nebo jiným uplatněním; to vše při současném započítání materiálního podílu zaměstnavatele na vytvoření vynálezu a rozsahu pracovních úkolů původce (§ 9 odst. 4 ZV). Dostane-li se již vyplacená odměna do zjevného nepoměru s přínosem dosaženým pozdějším využitím nebo jiným uplatněním vynálezu, má původce právo na dodatečné vypořádání. Navíc platí, že při skončení pracovněprávního vztahu zůstávají práva a povinnosti v souvislosti s podnikovým vynálezem nedotčena (§ 10 ZV).

Typickou situací, na které se dá princip podnikového vynálezu ilustrovat, je případ, kdy řadový zaměstnanec společnosti Škoda Auto, a.s., přijde s převratnou novinkou, která zamezí pádům klíčů, telefonu či dalších doplňků do prostoru mezi autosedačkou a centrálním blokem vozidla. Jelikož si je vědom výše zmíněné úpravy, informuje e-mailem svého zaměstnavatele o této skutečnosti. Jelikož společnost Škoda Auto, a.s. projeví o danou novinku zájem a rozhodne se usilovat o patentovou ochranu, právo na patent se postupuje na společnost Škoda Auto, a.s.

O sporné **nakládání s podnikovým vynálezem** se jednalo i v rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 18. 9. 2009, sp. zn. 21 Cdo 2852/2008.

Spor vznikl ve věci neplatnosti okamžitého zrušení pracovního poměru pro hrubé porušení pracovní kázně. Žalovaný zaměstnavatel okamžité zrušení pracovního poměru odůvodňoval tím, že zaměstnanec (žalobce) nabídl třetí společnosti informace tvořící součást obchodního tajemství, bez vědomí zaměstnavatele předal svým jménem přihlášku patentu a „současně zde existuje i důvodné podezření, že v současné době je u ÚPV vyřizována i další přihláška“ k udělení patentu, čímž informace nejen předal třetí osobě, ale též údaje tvořící obchodní tajemství použil ve svůj vlastní prospěch. Žalobce se bránil tím, že jím vytvořená technická řešení řádně předložil zaměstnavateli k posouzení, ten o ně ale nejevil zájem. V návaznosti na to tedy podával patentové přihlášky. Okresní soud v Sokolově okamžité zrušení pracovního poměru zrušil a uvedl, že zaměstnavatel začal technickým řešením žalobce věnovat náležitou pozornost až teprve poté, co si je žalobce nechal patentovat, kterýžto postup je v rozporu s § 9 ZV. Zaměstnanec tak byl oprávněn s patenty nakládat a dle svého uvážení je nabízet k využití třetí straně. Odvolací soud toto rozhodnutí potvrdil. Doplnil ještě, že žalobce splnil nabídkovou povinnost obsaženou v § 9 ZV, ale jelikož žalovaná neprojevila zájem o patentovou ochranu těchto řešení, sám obě technická řešení předložil k patentování a stal se výlučným vlastníkem patentů. Nabídl-li využití patentů, nevyzradil tedy jakékoliv obchodní tajemství žalovaného a nedopustil se žádného porušení pracovní kázně; nebylo prokázáno, že by se žalobce tímto jednáním na úkor žalované neoprávněně obohatil.

V dovolání se zaměstnavatel ohrazoval proti závěrům předchozích stupňů a argumentoval zejména tím, že jelikož žalobce dopracoval prvotně nabízená technická řešení, než je nechal patentovat, jednalo se o nová řešení, která byl opět povinen žalované nabídnout k posouzení, což neučinil. Jeho následující jednání tak bylo v rozporu s pracovně-právní předpisy a předpisy na ochranu duševního vlastnictví. Nejvyšší soud nicméně dovolání odmítl pro nepřipustnost, jelikož zaměstnavatel proti skutkovým zjištěním, nikoliv proti nesprávnému právnímu posouzení.

5.4 Řízení o udělení národního patentu

Řízení o udělení patentu je co do povahy *správní řízení* s odchylkami stanovenými v zákoně o vynálezech (§ 63 ZV).³¹ Ze standardních správních institutů zákon o vynálezech explicitně upravuje

³¹ Nutno upozornit na vyhlášku o řízení ve věcech vynálezů a průmyslových vzorů, která upravuje bližší podmínky samotného řízení (srov. vyhláška č. 550/1990 Sb., o řízení ve věcech vynálezů a průmyslových vzorů, ve znění pozdějších předpisů).

prominutí lhůty (§ 65 ZV), možnost nahlížení do spisu (§ 66 ZV), specifické určovací (§ 67 ZV) či opravné řízení (§ 68 ZV), jakož i podmínky případného zastupování cizích státních příslušníků při jednání s ÚPV (§ 70 ZV).

Samotné řízení o udělení patentu vede ÚPV, u kterého se podávají přihlášky (§ 24 odst. 2 ZV). ÚPV zajišťuje formální postup přiznávání ochrany, umožňuje podání přihlášek patentu též cestou „evropského patentu“ a mezinárodní cestou, kdy je v určitých případech tzv. „přijímacím úřadem“ ([podkapitola 5.10](#)), jakož i vede patentový rejstřík (databázi patentů a užitečných vzorů), do kterého zaznamenává údaje o přihláškách, řízení o nich a další rozhodné údaje (§ 69 ZV). Nad rámec toho ÚPV zpřístupňuje zahraniční databáze pro provádění průzkumu ze strany přihlašovatelů.

Národní databáze (rejstřík) patentů a užitečných vzorů je dostupná [ZDE](#); zahraniční databáze jsou dostupné [ZDE](#). Rešeršní databáze pro vyhledávání stavu techniky je dostupná [ZDE](#).

Řízení samotné začíná podáním *přihlášky vynálezu*³² u ÚPV (§ 24 a násl. ZV). Standardně je nutno uvádět původce, který má osobnostní právo být uváděn (čl. 4 ter Pařížské unijní úmluvy) nebo neuváděn (§ 25 odst. 2 ZV) jako původce vynálezu. V návaznosti na to se hradí příslušný poplatek (§ 24 odst. 5 ZV).³³ Přihláška vynálezu se může týkat „*pouze jednoho vynálezu nebo skupiny vynálezů navzájem spojených tak, že tvoří jedinou obecnou vynálezeckou myšlenku*“ (§ 26 odst. 1 ZV). V přihlášce musí být vynález vysvětlen „*tak jasně a úplně, aby jej mohl odborník uskutečnit*“ (§ 26 odst. 2 ZV). Řízení o přihlášce se navíc může přerušit (se stavěním lhůt), pokud je zahájeno řízení ve sporu o právo na patent (§ 28 a násl. ZV).³⁴ Pokud přihlašovatel do tří měsíců od právní moci rozhodnutí o právu na patent požádá o pokračování řízení, právo přednosti zůstává zachováno (§ 28 odst. 3 ZV).

---

³² Přihláška se podává na předepsaném formuláři (srov. ÚŘAD PRŮMYSLOVÉHO VLASTNICTVÍ. Formuláře. ÚPV [online], kde je zároveň k dispozici návod k vyplnění přihlášky a další podrobnější informace). Přihlášku lze podat u ÚPV osobně či zaslat elektronicky.

³³ V případě přijetí přihlášky vynálezu činí poplatek 1.200,- Kč; pokud je přihlašovatelem výlučně původce, pak 600,- Kč, dle položky 128 zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o správních poplatcích“).

³⁴ Ač to zákon nevyžaduje, ÚPV požaduje přiložení dokladu o nabytí práva na patent v případě, že přihlášku nepodává původce (srov. CHLOUPEK, 2017, op. cit., s. 57).

ÚŘAD PRŮMYSLOVÉHO VLASTNICTVÍ
Antonína Čermáka 2a 160 68 Praha 6

WWW.UPV.CZ

Tel.: 220 383 111

Fax: 224 324 718

E-mail: posta@upv.cz

Datová schránka: ix6aa38

PŘIHLÁŠKA VYNÁLEZU se žádostí o udělení patentu

(Vyplní Úřad)

Pořadové číslo: .....

Spisová značka přihlášky: .....

Potvrzení o přijetí
vydáno dne: .....

MPT .....

Vyřizuje .....

Kód .....

DRUH PŘIHLÁŠKY

Přihláška NÁRODNÍ (Označte křížkem.) ☐	nebo ZAHRANIČNÍ ☐
Přihláška PCT – národní fáze, číslo přihlášky PCT	Dat. mez. podání: .....
Žádost o PŘEMĚNU z EP na přihlášku národní, číslo přihlášky EP	Dat. EP podání: .....
Přihláška VYLOUČENÁ z původně podané PV, číslo přihlášky PV	

NÁZEV VYNÁLEZU

.....

Pro lepší představu o podobě přihlášky je možno nahlédnout do rejstříku ÚPV, kde jsou jednotlivé přihlášky zveřejňovány. Kupříkladu přihláška shora uvedeného vynálezu výklopné zádě pro vozidla je dostupná [ZDE](#) a přihláška vynálezu v podobě způsobu likvidace nebezpečného odpadu s obsahem těžkých kovů je dostupná [ZDE](#).

Podáním přihlášky pak vzniká *právo přednosti*; pokud by však takové právo existovalo na základě mezinárodní smlouvy, pak je musí přihlašovatel uplatnit již v přihlášce a prokázat je *prioritním dokladem*, jinak se k němu nepřihlíží (§ 27 ZV). Po uplynutí 18 měsíců od vzniku tohoto práva se pak přihláška vynálezu zveřejňuje,³⁵ ačkoliv takové zveřejnění je na požádání přihlašovatele možné i dříve (§ 31 ZV).

V návaznosti na podání přihlášky ÚPV provádí *předběžný průzkum* přihlášky vynálezu. V rámci tohoto průzkumu se zkoumá:

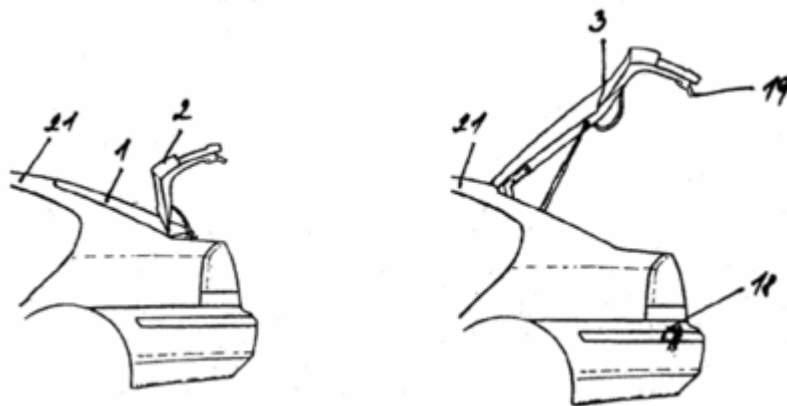
- zda přihláška neobsahuje předmět, který je zjevně v rozporu s podmínkami patentovatelnosti (§ 3 odst. 1 ZV), nebo v ní není vynález popsán dostatečně jasně a určitě tak, aby jej byl schopen odborník reprodukovat (§ 26 odst. 2 ZV),

³⁵ Přihlášky vynálezů utajované podle zvláštních předpisů se pokládají pro účely tohoto ustanovení za zveřejněné uplynutím 18 měsíců od vzniku práva přednosti (srov. § 5 odst. 3 ZV).

- b) zda přihláška neobsahuje předmět, který se nepovažuje za vynález (§ 3 odst. 2 ZV) nebo vyloučený z patentovatelnosti (§ 4 ZV),
- c) zda přihláška nemá nedostatky, které brání jejímu zveřejnění,
- d) zda přihlašovatel zaplatil příslušné správní poplatky.

Při existenci důvodů a) a b) ÚPV přihlášku **zamítne**; před zamítnutím je však přihlašovatelí umožněno se k podkladům, na jejichž základě má být rozhodnuto, vyjádřit (§ 30 odst. 2 ZV). Při existenci důvodů c) a d) se přihlašovatel vyzývá k vyjádření a odstranění nedostatků; není-li nežádoucí stav napraven, řízení se **zastavuje** (§ 30 odst. 3 a 4 ZV).

Aby byl popis vynálezu dostatečně jasný a určitý pro umožnění reprodukce, je nutné zvolit nejen slovní popis vynálezu, ale tento popis doplnit o obrazové prvky, jež mnohdy obsahují též kóty a číselné údaje. V přihláškách obou příkladných vynálezů je obsažen podrobný popis. V případě výklopné zádě pro vozidla je tento popis doprovázen i grafikami, mj.:

Další fází je pak *úplný věcný průzkum* přihlášky vynálezu. V této fázi se na žádost přihlašovatele, jiné osoby či z moci úřední ověřuje, zda jsou splněny všechny podmínky pro udělení patentu (§ 33 ZV). Po zveřejnění přihlášky může navíc „kdokoli podat ÚPV připomínky k patentovatelnosti jejího předmětu“, ačkoliv se tyto osoby nestávají účastníky řízení (§ 32 ZV). Řízení lze v této fázi zastavit, pokud v daných lhůtách (max. 36 měsíců od podání přihlášky vynálezu) nedojde podání žádosti o provedení průzkumu a ÚPV takový průzkum neprovede ani z moci úřední (§ 30 odst. 5 ZV). Přihláška se pak **zamítá** (po možnosti vyjádřit se k podkladům), pokud nejsou splněny podmínky stanovené pro udělení patentu (§ 34 ZV). V opačném případě, kdy jsou podmínky splněny, ÚPV **udělí** přihlašovatelí patent (§ 34 odst. 3 ZV). Přihlašovatel se stává *majitelem patentu*. Majiteli patentu se vydá patentová listina se jménem původce, popisem vynálezu a patentovými nároky, jejíž udělení se oznámí ve Věstníku ÚPV.

Co se týče udělených patentů, i ty jsou zveřejněny ve Věstníku (§ 69 odst. 4 ZV). Informace o uděleném patentu pro výklopnou zád' pro vozidla vizte [ZDE](#) a pro udělený patent ke způsobu likvidace nebezpečného odpadu s obsahem těžkých kovů vizte [ZDE](#).

Ochraně patentu a právu priority se věnoval Nejvyšší soud v usnesení ze dne 15. 12. 2004, sp. zn. 8 Tdo 1292/2004.

Obviněný byl rozsudkem Okresního soudu v Kutné Hoře uznán vinným trestným činem porušování průmyslových práv podle § 151 zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon³⁶, když rozhodoval o výrobě a prodeji záclonových příchytek bez souhlasu majitele patentů k tomuto vynálezu. Příchytek se mělo prodat přes 50.000 kusů. Obviněnému byl uložen peněžitý trest ve výši 30.000,- Kč s náhradním trestem odnětí svobody v trvání tří měsíců. Odvolání obviněného proti rozhodnutí bylo Krajským soudem v Praze zamítnuto jako nedůvodné. Obviněný se dovolával proti rozhodnutí s argumentem, že skutek popsany ve výroku rozsudku neodpovídá právní kvalifikaci trestného činu porušování průmyslových práv podle § 151 trestního zákona, jelikož trestní zákon v ustanovení § 151 poskytuje ochranu chráněnému vynálezu a že účinky patentu nastávají až ode dne oznámení o udělení patentu ve Věstníku ÚPV. Ke zveřejnění patentu nicméně mělo dojít až půl roku poté, co se dopouštěl skutku kvalifikovaného jako trestný čin. Podle obviněného je prý nerozhodné, že patentová přihláška byla podána dříve. Vytýkal proto soudům, že vynález v období provádění skutku ještě nebyl chráněn.

Nejvyšší soud uvedl, že trestného činu porušování průmyslových práv podle § 151 trestního zákona se dopustí ten, kdo neoprávněně zasáhne do práv k chráněnému vynálezu, průmyslovému vzoru, užitému vzoru nebo topografii polovodičového výrobku. Dané ustanovení podle Nejvyššího soudu chrání technickou tvůrčí činnost v oblasti průmyslových práv a požitky z ní plynoucí. Po definici vynálezu a práv majitele patentu Nejvyšší soud připomněl, že účinky patentu nastávají ode dne oznámení o udělení patentu ve Věstníku ÚPV. Dodal nicméně, že ač se může jevit, že ochrana je vynálezu poskytována až ode dne oznámení o udělení patentu ve Věstníku, neboť tehdy nastávají účinky patentu, s ohledem na Pařížskou úmluvu je třeba pamatovat na právo priority. Za přihlášku, která zakládá prioritní právo, se přitom podle Nejvyššího soudu uznává každá přihláška, která je řádnou přihláškou národní podle národního zákonodárství (§ 27 ZV), přičemž právo priority (předstihu) je jedním z nejzávažnějších pojmů v oblasti ochrany práv k nehmotným statkům neindividuální povahy, mezi něž patří i právo k vynálezu. S podáním přihlášky k vynálezu jsou pak spojeny významné skutečnosti, které ve svém důsledku vedou ke vzniku právní ochrany předmětu, na nějž se přihláška vztahuje, tedy k vynálezu. S ohledem na význam práva priority pak nemůže ani trestní zákon vyjádřenou právní ochranu vynálezu pominout a zužovat ji toliko na období ode dne oznámení o udělení patentu ve Věstníku. Naopak je potřeba mít na mysli, že udělení patentu je završení popsaného úředního procesu, při němž poté, co je podána přihláška vynálezu, se zahajuje řízení u udělení patentu. Daný závěr je navíc podpořen i tím, že rozsah ochrany (§ 12 ZV) je vymezen zněním patentových nároků, z čehož je patrné, že ZV klade naroveň rozsah ochrany, která vyplývá z patentu, té, která vychází z přihlášky vynálezu. Vynález se tedy stane chráněným až udělením, resp. oznámením o udělení patentu, kdy nastávají jeho účinky (§ 11 odst. 2 ZV), ale ochrana se vztahuje s přihlédnutím k § 11 odst. 3 ZV zpětně ke dni zveřejnění přihlášky. § 151 trestního zákona proto dopadá ve výsledku pouze na chráněný vynález, kterým je vynález od zveřejnění přihlášky vynálezu za podmínky, že na něj byl později udělen patent. Daný závěr nicméně Nejvyšší soud zmírnil tvrzením, že obviněný objektivně nemohl být obeznámen s tím, že byla přihláška podána, a tak je třeba zkoumat, kdy nejdříve se mohl o této skutečnosti dovědět, tj. až od okamžiku oznámení ve Věstníku, kterýžto den předchází konání skutku obviněného.

Nejvyšší soud dovolání obviněného odmítl.

³⁶ Jedná se o trestní zákon předcházející aktuálně účinnému trestnímu zákoníku (zákonu č. 40/2009 Sb.).

5.5 Právo na patent

Původce vynálezu, tedy ten, kdo vynález vytvořil vlastní tvůrčí prací, má právo na patent k vynálezu, stejně jako jeho právní nástupce (§ 8 ZV). V případě, že se na vytvoření vynálezu podílelo více osob, mají tyto osoby právo na patent v rozsahu, v jakém se na takovém vytvoření podíleli (jako *spolupůvodci*). Právo na patent je právem majetkovým (právo disponovat s právy k vynálezu a podat přihlášku, popř. převést právo na udělení ochrany) a je třeba je odlišovat od práva osobnostního (právo původce, resp. spolupůvodců, být v přihlášce a v patentovém rejstříku označen za původce).³⁷ Převádět lze pouze majetkové právo na patent (obdobně to platí i pro přechod tohoto práva u podnikového vynálezu – viz *podkapitola 5.3*).

5.6 Patent a jeho účinky

Po udělení patentu pak má majitel patentu ode dne oznámení o udělení patentu ve Věstníku ÚPV (§ 11 odst. 2 ZV) výlučné právo „*využívat vynález, poskytnout souhlas k využívání vynálezu jiným osobám, nebo na ně patent převést*“ (§ 11 odst. 1 ZV). Převádění patentu (tj. převod práv z udělené ochrany) je však nutno odlišit od převodu práva na patent (převod práva na ochranu).

Nad rámec konstitutivního (licence) a translativního převodu (*kapitola 7.*) existuje v patentovém právu tzv. nucená licence a nabídka licence. Nucená licence představuje možnost využívat patent v případě, kdy „*majitel patentu [nevyužívá] bezdůvodně vynález vůbec nebo jej využívá nedostatečně a nepřijal-li v přiměřené lhůtě řádnou nabídku na uzavření licenční smlouvy*“, popř. existuje veřejný zájem na využívání patentu (§ 20 ZV). Co se nabídky licence týče, v případě, že přihlašovatel či majitel patentu prohlásí, že „*komukoli poskytne právo k využití vynálezu (nabídka licence), vznikne právo k využití vynálezu každému, kdo nabídku licence přijme a písemně to sdělí přihlašovateli nebo majiteli patentu*“ (§ 19 ZV).

Rozsah patentové ochrany je vymezen patentovými nároky, které bývají doprovázeny popisy a výkresy (§ 12 ZV). Bez souhlasu majitele patentu nikdo nesmí vyrábět, nabízet či uvádět *na trh* předmět, který je předmětem patentu, ani využívat způsob, který by byl předmětem patentu (§ 13 ZV). Tyto činnosti se označují jako přímé využívání. Vedle těchto činností rozeznáváme i nepřímé využívání, které je též zakázané bez souhlasu majitele patentu. Mezi těmito činnosti lze jmenovat např. dodávání „*jiné osobě, než je osoba oprávněná využívat patentovaný vynález, prostředky týkající se podstatného prvku tohoto vynálezu*“ (§ 13a ZV).

Při určovacím řízení, zda předmět určení spadá do rozsahu daného patentu (§ 67 ZV), se vychází ze znění patentových nároků. Pouze v případě nejasnosti patentových nároků se při výkladu pojmů užitých v nárocích použije popis vynálezu.³⁸ Patentové nároky jsou dostupné v textu patentových přihlášek i udělených patentů a většinou jich bývá v jedné přihlášce několik.

Pro představu, patentové nároky v případě výklopné zádi pro vozidla vypadají následovně:

1. Výklopná záď (3) pro vozidla, zahrnující horní díl (1), který je pomocí prvního páru jednoosých závěsů (5) otočně upevněn ke karoserii (21), přičemž na dolním okraji horního dílu (1) je pomocí druhého páru jednoosých závěsů (8) otočně upevněn spodní díl (2), **vyznačující se tím**, že alespoň na jedné straně

³⁷ Srov. CHLOUPEK, 2017, op. cit., s. 55.

³⁸ Rozhodnutí ÚPV ze dne 18. 4. 1994, sp. zn. PV 7142-86.

výklopné zádi je ke karoserii (21) upevněn dvojitý mechanismus (22) zabezpečující spojení jednak horního dílu (1) výklopné zádi (3) s karoserií (21) a jednak horního dílu (1) a spodního dílu (2) výklopné zádi (3).

2. Výklopná záď (3) podle nároku 1, **vyznačující se tím**, že dvojitý mechanismus (22) zahrnuje elektromotor s převodovkou (20) upevněný ke karoserii (21), přičemž je opatřen jednak otočně uloženým vybráním (11) pro otáčení plochého členu (14), který je vytvořen k otáčení druhé vačky (13) určené k zachycení a přitažení prvního aretačního prvku (16) upevněného na dolním dílu (2) výklopné zádi (3) a jednak první vačkou (12) určenou k zachycení a přitažení druhého aretačního prvku (15), jenž je upevněn na horním dílu (1) výklopné zádi (13).

3. Výklopná záď (3) podle nároku 1 nebo 2, **vyznačující se tím**, že na každé boční straně výklopné zádi (3) je v karoserii (21) upevněna jedna první část (23) dvojitého mechanismu (22) a na každé boční straně horního dílu (1) výklopné zádi (3) je upevněna druhá část (24) dvojitého mechanismu (22).

4. Výklopná záď (3) podle kteréhokoliv z předchozích nároků, **vyznačující se tím**, že dvojitý mechanismus (22) je rozdělen na dvě do sebe zapadající části, a to na první část (23) dvojitého mechanismu (22) upevněnou na karoserii (21) a na druhou část (24) dvojitého mechanismu (22) upevněnou na horním dílu (1) zadní výklopné zádi (3).

Obecně se **institutu patentu** věnoval Nejvyšší soud v rozsudku ze dne 19. 6. 2015, sp. zn. 23 Cdo 1372/2015.

Při prodeji podniku mezi stranami sporu došlo na základě smlouvy o prodeji podniku i k převodu vybraných průmyslových práv ze společnosti ZVI na společnost Austin Detonator. Jelikož však společnost ZVI poté nabyta od správce konkursní podstaty třetí společnosti další patenty, domáhala se společnost Austin Detonator na základě zmíněné smlouvy práva k užívání i těchto patentů, což společnost ZVI odmítala. Rozhodčí senát (jelikož ve smlouvě byla sjednána rozhodčí doložka) přitakal v této věci společnosti Austin Detonator a určil, že společnost Austin Detonator má právo užívat oba patenty do skončení jejich platnosti, přičemž je povinna odškodnit společnost ZVI za náklady a výdaje vzniklé jí z důvodu udržování, ochrany a prosazení patentů. Společnosti pokračovaly ve sporu napříč celou soudní soustavou, až nakonec Nejvyšší soud vrátil věc k Městskému soudu v Praze. Ten uvedl, že společnost ZVI nemá nárok na vydání neoprávněného majetkového prospěchu společnosti Austin Detonator za bezplatné užívání patentů, neboť na společnost Austin Detonator smlouvou o prodeji podniku přešlo právo k bezplatnému užívání předmětných patentů a povinnost platit poplatky spojené s údržbou patentů. Vrchní soud daný závěr potvrdil.

Nejvyšší soud po dovolání společnosti ZVI uvedl, že majitel patentu má výlučné právo využívat vynález, poskytnout souhlas k využívání vynálezu jiným osobám nebo na něj patent převést (§ 11 odst. 1 ZV), a má tedy absolutní práva k patentu stanovená zákonem a zapsaná u ÚPV. Zdůraznil, že projevem tohoto práva je i právo poskytnout písemnou smlouvou licenci k využívání vynálezu chráněného patentem ve sjednaném rozsahu a na sjednaném území výměnou za úplatu. Upozornil navíc, že ze ZV je „zřejmé, že zákonodárce považuje souhlas k využívání vynálezu chráněného patentem za licenci. V zákoně o vynálezech tedy mají pojmy „souhlas k využívání vynálezu chráněného patentem“ a „licence“ shodný obsah. Z toho lze dovodit, že jakýkoliv souhlas k využívání vynálezu chráněného patentem musí být písemný, neboť takový souhlas je dle zákonodárce licencí“ (tento požadavek je pak umocněn zásadou právní jistoty třetích osob). Nejvyšší soud dále vysvětlil rozdíl mezi patentem a ochrannou známkou, kde hlavní odlišnost tkívá v předmětu ochrany. Podle Nejvyššího soudu „zatímco institut ochranné známky slouží k ochraně určitého označení způsobitelného odlišit výrobky nebo služby jedné osoby od výrobků nebo služeb osoby jiné, účelem institutu patentu je ochrana vynálezu, který splňuje kritéria novosti, vynálezecké činnosti a průmyslové využitelnosti. Vynálezecká činnost vedoucí ke vzniku vynálezu

splňujícího kritéria patentovatelnosti je dlouhodobá a mnohdy myšlenkově i ekonomicky nákladná. Je tedy logické, že právní úprava ochrany vynálezů bude v určitých aspektech striktnější a formálnější, než právní úprava ochranných známek.“

Nejvyšší soud v závěru zrušil rozsudek Vrchního soudu, jakož i rozsudek Městského soudu a věc vrátil Městskému soudu v Praze k dalšímu řízení.

Spolumajitelství patentu

Spolumajitelství patentu, které je nutno odlišovat od spolupůvodcovství (jak o něm pojednáno v [podkapitole 5.5](#)), představuje stav, kdy práva z téhož patentu náležejí několika osobám, spolumajitelům, kteří v daném rozsahu spravují patent v režimu podílového spoluvlastnictví.³⁹ Pokud není mezi spolumajiteli dohodnuto jinak, náleží právo využívat vynález každému z nich (§ 16 odst. 2 ZV). Při poskytnutí licence či převodu patentu se pak (není-li dohodnuto jinak) vyžaduje souhlasu všech spolumajitelů.

Převádět svůj spoluvlastnický podíl na některého ze spolumajitelů je oprávněn každý spolumajitel i bez souhlasu ostatních. Převodu spoluvlastnického podílu na třetí osoby je možný, ovšem je podmíněn nevyužitím nabídky převodu ostatními spolumajiteli, přičemž nabídka musí být učiněna v písemné formě a minimálně jeden měsíc předem (§ 16 odst. 4 ZV).

Výjimky a omezení patentové ochrany

Zákon zakotvuje situace, kdy nedochází k porušování práv vyplývajících z patentové ochrany. Mezi případy výjimek a omezení patří užití vynálezu pro neobchodní účely [§ 18 písm. d) ZV]. Stejně tak platí, že práva majitele patentu nejsou porušena, pokud se chráněný vynález (pro svou teritoriální působnost) využije např. na „*lodích jiných zemí, které jsou členy Pařížské úmluvy na ochranu průmyslového vlastnictví [...], když se tyto lodě dostanou přechodně nebo náhodně do České republiky, jestliže se tu těchto předmětů užije jenom pro potřeby lodi nebo při stavbě nebo provozu letadel či vozidel unijních zemí nebo u součásti těchto letadel či vozidel, dostanou-li se přechodně nebo náhodně do České republiky*“ [§ 18 písm. a) a b) ZV] či při činnostech prováděných s předmětem vynálezu pro experimentální účely [§ 18 písm. e) ZV].

Pokud se tedy někdo rozhodne doma ve volné chvíli instalovat na dětské vozítko výklopnou zád' pro vozidla (jinak chráněnou patentem), aby tím udělal radost svým ratolestem, bude takový postup nejspíše krytý ustanovením § 18 písm. d) ZV. Stejně tak je možné, aby vědci na Masarykově univerzitě prováděli experimentální výzkum způsobu likvidace nebezpečného odpadu s obsahem těžkých kovů, například pro ověření spolehlivosti daného postupu či pro potřeby vzdělávání.

Patent navíc nepůsobí proti těm, kteří před vznikem práva přednosti využívali vynález nezávisle na původci či majiteli patentu. Tyto osoby disponují tzv. *právem předchozího uživatele* (§ 17 ZV). Toto právo má majetkovou povahu a je převoditelné. Oproti právu předchozího uživatele u ochrany průmyslových vzorů ([kapitola 4](#)), lze takové právo převádět i mimo rámec převodu obchodního závodu.

³⁹ Srov. § 1115 a násl. zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský zákoník“ nebo „OZ“).

V případě, že se výrobek obsahující vynález chráněný patentem dostane do oběhu na trh v rámci států tvořících Evropský hospodářský prostor⁴⁰, aplikuje se *princip vyčerpání práv*, tj. majitel patentu nemá právo zakázat třetím osobám nakládání s daným výrobkem (který je předmětem vynálezu chráněného patentem), pokud byl výrobek uveden na trh majitelem patentu nebo s jeho souhlasem (§ 13b ZV).

Trvání ochrany, zánik a zrušení patentu

Maximální doba ochrany patentu je *dvacet let* od podání přihlášky patentu (§ 21 odst. 1 ZV). Každý rok je třeba platit udržovací poplatek, při jehož nezaplacení ochrana patentem zaniká [§ 22 písm. b) ZV] po uplynutí poshověcí lhůty.

Poplatky jsou obecně upraveny zákonem o správních poplatcích. Poplatek za přijetí žádosti o prodloužení lhůty je obsažen v položce 127 přílohy tohoto zákona, přičemž v případě prvního prodloužení lhůty je to 200,- Kč, v případě každé další 500,- Kč. Nicméně samotný poplatek za udržování patentu je stanoven zákonem č. 173/2002 Sb., o poplatcích za udržování patentů a dodatkových ochranných osvědčení pro léčiva a pro přípravky na ochranu rostlin a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o poplatcích za udržování“). Poplatky se liší dle druhu patentu (národní x evropský) a dle roku, na který se má doba platnosti patentu obnovit (např. u národního patentu činí poplatek za první rok ode dne podání přihlášky vynálezu 1.000,- Kč, kdežto za dvacátý rok ode dne podání přihlášky vynálezu činí tento poplatek 24.000,- Kč).

Obecně je nutno rozeznávat *zánik* patentu od jeho *zrušení*, neboť zatímco zánik patentu působí *ex nunc* a patent zaniká vždy vcelku, zrušení působí *ex tunc* a může se týkat i jen části patentu (§ 23 odst. 3 ZV). Zánik i zrušení patentu navíc nejsou co do pořadí na sobě závislé. Patent zaniká (vedle nezaplacení udržovacího poplatku) i uplynutím doby platnosti či vzdáním se ze strany majitele ke dni dojití písemného prohlášení o vzdání se patentu ÚPV (§ 22 ZV). Patent je ze strany ÚPV zrušen, zejména pokud se zjistí, že vynález nesplňoval shora uvedené podmínky patentovatelnosti, pokud byl rozsah ochrany vyplývající z patentu rozšířen nad rámec obsahu původního podání přihlášky vynálezu, či pokud na něj majitel patentu nemá právo z titulu toho, že není původcem vynálezu (§ 23 odst. 1 ZV).

5.7 Dodatková ochranná osvědčení pro léčiva a pro přípravky na ochranu rostlin

Dodatková ochranná osvědčení pro léčiva a pro přípravky na ochranu rostlin (*SPC / Supplementary Protection Certificate*) se udílejí tehdy, pokud látky chráněné patentem jsou účinnými látkami přípravků (§ 35h ZV), které před uvedením na trh podléhají zvláštní registraci podle příslušných předpisů z oblasti zdravotnictví a životního prostředí⁴¹ a sekundárního práva Evropské unie⁴² (§ 35h

⁴⁰ Srov. CHLOUPEK, 2017, op. cit., s. 116-122.

⁴¹ Např. zákona č. 378/2007 Sb., o léčivech a o změnách některých souvisejících zákonů (zákon o léčivech), ve znění pozdějších předpisů; zákon č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

⁴² Nařízení Rady (EHS) č. 1768/92 o zavedení dodatkových ochranných osvědčení pro léčivé přípravky; Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1610/96 o zavedení dodatkových ochranných osvědčení pro přípravky na ochranu rostlin; Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1901/2006 o léčivých přípravcích pro pediatrické použití a o změně nařízení (EHS) č. 1768/92, směrnice 2001/20/ES, směrnice 2001/83/ES a nařízení (ES) č. 726/2004; Nařízení Rady (EHS) č. 1768/92 o zavedení dodatkových ochranných osvědčení pro léčivé přípravky – konsolidované znění; Nařízení Evropského parlamentu

odst. 1 ZV). Mezi podmínkami, které je potřeba pro udělení osvědčení naplnit, je zejména existence patentu, přítomnost účinné látky a neexistence osvědčení pro danou látku (§ 35j ZV). Hlavním smyslem dodatkové ochrany je kompenzace doby, kterou nemohla např. farmaceutická společnost plně využít práva z patentové ochrany, z důvodu nemožnosti uvést léčivo na trh.

Osvědčení se uděluje na základě *formulářové žádosti*, kterou podává majitel patentu či jeho právní nástupce do 6 měsíců ode dne rozhodnutí o registraci přípravku, a to se všemi náležitostmi dle zákona o vynálezech, přičemž podání žádosti se zveřejní ve Věstníku ÚPV (§ 35i ZV). Za přijetí žádosti o udělení dodatkového ochranného osvědčení se v základu hradí poplatky.

Při splnění shora uvedených podmínek je vydáno osvědčení, které se zároveň zapíše do rejstříku a zveřejní se ve Věstníku; v opačném případě se žadatel vyzve k doplnění žádosti (§ 35k ZV). Osvědčení pak platí po dobu odpovídající době, která uplynula mezi dnem podání přihlášky patentu a dnem registrace, zkrácené o 5 let, „*nejdéle však 5 let ode dne, kdy toto osvědčení nabylo účinnosti*“ (§ 35m odst. 1 ZV). Samotné osvědčení pak nabývá účinnosti uplynutím doby platnosti patentu, přičemž stejně jako v případě patentu, je třeba hradit udržovací poplatky (§ 35m odst. 2 a 3 ZV).

Z osvědčení „*vyplývají stejná práva [a povinnosti] jako ze základního patentu*“ (§ 35l odst. 2 ZV). Navíc „*v mezích ochrany vyplývající ze základního patentu se ochrana osvědčením vztahuje na chemickou látku či směs látek, mikroorganismus nebo směs mikroorganismů, které jsou účinnou látkou registrovaného přípravku, a na každé užití předmětu patentu jako léčiva nebo přípravku na ochranu rostlin, které bylo povoleno před uplynutím doby platnosti osvědčení*“ (§ 35l odst. 1 ZV). Zánik a zrušení osvědčení pak mají totožný význam jako výše v případě patentů, leč mají specifické důvody (§ 35n a násl. ZV).

Příkladem dodatkového ochranného osvědčení pro léčiva je dodatkové osvědčení pro léčivý přípravek INOVELON – Rufinamid (číslo přihlášky 2007-110, číslo uděleného SPC 292481/110, datum první registrace pro Českou republiku (a zároveň první registrace v rámci Společenství) 18. 1. 2007, přihlašovatel a majitel NOVARTIS AG, Basle, Švýcarsko).

5.8 Užité vzory

Užitné vzory jsou upraveny v zákoně o užitných vzorech. Jedná se, ve srovnání s patentovou ochranou, o jednodušší, rychlejší⁴³ a levnější ochranu technických řešení. Nelze si však nevíšimnout podobností, pro která i zákon o užitných vzorech odkazuje na zákon o vynálezech.

Základní odlišností jsou však *zákonné podmínky zápisu* kladené na technická řešení, která se chrání užitnými vzory. Tato technická řešení musejí být nová, přesahovat pouhou odbornou dovednost a být průmyslově využitelná (§ 1 ZUV). Záleží přitom na navrhovateli, aby předmět určení výstižně specifikoval. Rozdílem oproti podmínkám patentovatelnosti je zejména kvalitativně méně náročný znak *přesahování pouhé odborné dovednosti* ve srovnání s výsledkem vynálezecké činnosti. Zákon o užitných vzorech dále z ochrany určité statky vyjímá, ať už *ab initio* (např. počítačový program), či z důvodu veřejného zájmu (§ 2 a násl. ZUV). Na rozdíl od patentu nelze užitným vzorem chránit

---

a Rady (ES) č. 469/2009 ze dne 6. května 2009 o dodatkových ochranných osvědčeních pro léčivé přípravky (kodifikované znění).

⁴³ Na rozdíl od řízení o udělení patentů trvá zápisné řízení užitného v řádu týdnů či několika měsíců.

„*technická řešení kategorie způsob, tedy způsoby výroby nebo pracovní činnosti a biologické reprodukční materiály*“.⁴⁴

Při posuzování přesáhnutí rámce pouhé odborné dovednosti se „nejedná o hodnocení subjektivní míry úsilí konkrétního tvůrce, autora technického řešení, nýbrž o objektivní kritérium míry, v jaké je řešením překročen dosavadní stav techniky“.⁴⁵

Příkladem užitého vzoru může být **přepravka na ryby** (číslo přihlášky 2009-21351, číslo dokumentu 19906, užitný vzor zapsán 10. 8. 2009, původce František Šedivý, majitel AGRICO s.r.o.) nebo **raketový motor na tuhé palivo s regulací tahu, zejména pro vystřelovací sedačky letadel** (číslo přihlášky 2009-21508, číslo dokumentu 20260, užitný vzor zapsán 23. 11. 2009, spolupůvodci Leoš Čermák a další, majitel Explosia a.s.).

Původcem je ten, kdo užitný vzor vytvořil vlastní tvůrčí prací, přičemž právě původce má právo na ochranu užitným vzorem (§ 6 ZUV). Bez souhlasu majitele/vlastníka užitého vzoru nelze chráněné technické řešení např. vyrábět či upotřebovat bez adekvátní licence či převodu užitého vzoru (§ 12 ZUV). Užitný vzor však platí oproti patentům jen čtyři roky ode dne podání přihlášky. Dobu ochrany je možné prodloužit dvakrát vždy o tři roky na celkovou dobu platnosti deset let (§ 15 ZUV).

Ochrana formou užitého vzoru se hodí spíše pro ochranu technických řešení s kratší dobou potenciálního obchodního využití. Zákon o užitných vzorech pak obdobně jako v případě patentů upravuje práva předchozího uživatele (§ 13 ZUV), zánik užitého vzoru (§ 16 ZUV), jeho výmaz (§ 17 a násl. ZUV) a odnětí ochrany (§ 19 ZUV).

Co se řízení týče, opět se jedná o řízení *správní povahy* (§ 21 ZUV). Užitné vzory se zapisují do rejstříku užitných vzorů, který vede ÚPV (§ 7, § 20 ZUV). Řízení samotné se zahajuje podáním *přihlášky* s přesnou identifikací a popisem technického řešení (§ 8 ZUV) a zaplacením *správního poplatku*. Podáním přihlášky vzniká přihlašovatelovi právo přednosti, s tím, že požadavek akceptace práva přednosti plynoucí z mezinárodních smluv je potřeba uplatňovat již v přihlášce, obdobně jako v případě patentů (§ 9 ZUV). Odlišností je možnost uplatňování práva přednosti také z přihlášky vynálezu, která byla podána na stejné technické řešení (§ 10 odst. 1 ZUV). Přeměna evropské patentové přihlášky na přihlášku národního charakteru pak probíhá obdobně jako v případě patentů (§ 10a a násl. ZUV).

Přihláška je opět formulářová a je dostupná [ZDE](#).⁴⁶ Poplatek za přijetí přihlášky užitého vzoru činí 1.000,- Kč; pokud je přihlašovatelem výlučně původce, pak 500,- Kč, dle položky 131 přílohy k zákonu o správních poplatcích.

V rámci zápisného řízení ÚPV provádí pouze **omezený věcný průzkum**, kdy zkoumá to, zda jde o technické řešení ve smyslu zákona o užitných vzorech (§ 2 a § 3 ZUV). Podmínky absolutní světové novosti, jakož i posuzování splnění podmínky „*přesáhnutí pouhé odborné dovednosti*“ se tak nezkoumají v rámci udělovacího řízení. Cílem tohoto „registračního“ řízení je pouze zamítnout takovou přihlášku, která požaduje ochranu předmětu, který není technickým řešením či je vyloučený z ochrany. ÚPV též v rámci zápisného řízení iniciuje také odstranění zjevných formálních vad, které by

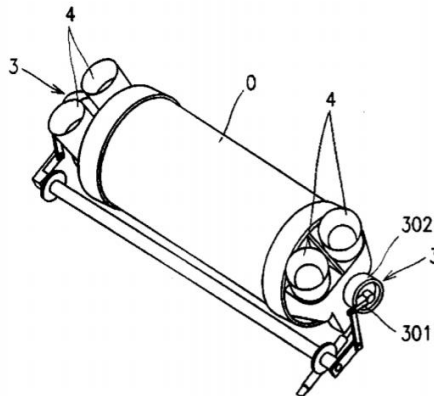
⁴⁴ Srov. HORÁČEK; ČADA; HAJN, 2017, op. cit., s. 242.

⁴⁵ Srov. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 14. 5. 2008, č.j. 5 Ca 36/2007.

⁴⁶ Pro více informací srov. ÚŘAD PRŮMYSLOVÉHO VLASTNICTVÍ. Informace pro přihlašovatele užitných vzorů. ÚPV [online].

byly na překážku zápisu užitého vzoru. Důsledkem aplikace registračního principu je, že ve skutečnosti může být zapsáno i takové technické řešení, které není způsobilé ochrany ve smyslu zákona o užitných vzorech.⁴⁷ Splnění světové novosti a překročení odborné dovednosti jsou tak materiálně řešeny až v případných řízeních o výmaz užitého vzoru.⁴⁸

Zapsaný užitný vzor obsahuje v podstatě totožné informace jako udělený patent. Dokumenty se svou strukturou v zásadě shodují. Zapsaný užitný vzor pro přepravku na ryby je dostupný [ZDE](#). Pro zapsaný užitný vzor pro raketový motor na tuhé palivo s regulací tahu, zejména pro vystřelovací sedačky letadel vizte [ZDE](#). I v těchto případech jsou dokumenty doprovázeny popisy.

Obr. 2

Odbočení v rámci řízení o udělení patentu

S ohledem na kvalitativně nižší nároky na ochranu užitným vzorem ve srovnání s ochranou patentovou je možné v rámci řízení o udělení patentu tzv. „odbočit“ z patentové přihlášky (a to i evropské patentové přihlášky) na řízení o udělení užitého vzoru, jsou-li zároveň splněny podmínky dle zákona o užitných vzorech (zejména se bude jednat o stejné technické řešení, které je ve vztahu k patentové přihlášce zúžené).⁴⁹ Právo přednosti se v takovém případě zachovává, avšak jen pokud znaky nároků na ochranu i v původním podání, na které se dřívější patentová přihláška odvolává.⁵⁰

Přihláška užitého vzoru musí být podána nejpozději do 2 měsíců od právní moci rozhodnutí o patentové přihlášce (nejpozději do 10 let od podání) a přihlašovatel je povinen do 2 měsíců od podání přihlášky užitého vzoru předložit stejnopis patentové přihlášky, z níž se též může dovolávat práva přednosti.⁵¹

Postup odbočení je v praxi využíván zejména tehdy, pokud evidentně hrozí, že dané technické řešení, pro které je usilováno o patentovou ochranu, nebude shledáno dostatečné z hlediska nutného stupně tvůrčí

⁴⁷ Srov. HORÁČEK; ČADA; HAJN, 2017, op. cit., s. 250.

⁴⁸ Srov. HORÁČEK; ČADA; HAJN, 2017, op. cit., s. 250.

⁴⁹ Srov. HORÁČEK; ČADA; HAJN, 2017, op. cit., s. 247.

⁵⁰ Ibid.

⁵¹ Ibid.

úrovně. Navíc, užitno-vzorová ochrana nastupuje téměř bezprostředně pro přihlášení. Tento institut tedy umožňuje jakési „strategické manévrování“.⁵²

5.9 Mezinárodní a regionální ochrana vynálezů

Mezinárodní varianta užitého vzoru neexistuje. Pro patentovou ochranu vynálezu v zahraničí je nicméně možno postupovat:

- národní cestou na území daného státu,
- regionální cestou,
- cestou mezinárodní (PCT) přihlášky.

Otázky ochrany vynálezů v zahraničí jsou regulovány v mezinárodních smlouvách. Některé mezinárodní smlouvy upravují obecně problematiku průmyslových práv, jiné se soustředí čistě na ochranu vynálezů. Z těchto smluv jsou pro účely tohoto sylabu podstatné zejména následující:

Pařížská unijní úmluva⁵³

Pařížská unijní úmluva byla podepsána v roce 1883. Jedná se o nejstarší mezinárodní smlouvu, která se vztahuje k ochraně průmyslových práv, jejímž hlavním cílem bylo adresovat problémy vznikající s principem teritoriality ochrany. Smlouva zakotvila princip národního zacházení, právo priority a další principy, které se staly fundamentálními pro ochranu technických řešení (*kapitola 1*). Členem Pařížské unijní úmluvy je Česká republika od roku 1993.⁵⁴

Dohoda TRIPS⁵⁵

Tato dohoda (která je jednou z příloh Smlouvy o založení Světové obchodní organizace z roku 1994) obsahuje základní pravidla a principy pro oblast duševního vlastnictví, patenty a užité vzory nevyjímaje. Významnou součástí této smlouvy je i základní povinnost smluvních států zajistit systém efektivního vymáhání práv z duševního vlastnictví. Smluvní strany Dohody TRIPS se přístupem k této smlouvě zavázaly, že budou dodržovat závazky plynoucí z Pařížské unijní úmluvy, a to i v případě, že samy nejsou smluvními stranami této smlouvy (*kapitola 1*). Česká republika je jedním ze zakládajících členů Světové obchodní organizace; členským státem Dohody TRIPS je tedy od prvopočátku.

⁵² Ibid.

⁵³ Pařížská úmluva o mezinárodní ochraně průmyslového vlastnictví (Pařížská unijní úmluva) ze dne 20.3.1883, revidovaná v Bruselu dne 14.12.1900, ve Washingtonu dne 2.6.1911, ve Haagu dne 6.11.1925, v Londýně dne 2.6.1934, v Lisabonu dne 31.10.1958 a ve Stockholmu dne 14.7.1967 a změněná dne 2.10.1979 (vyhláška č. 64/1967 Sb., ve znění vyhlášky č. 81/1985 Sb.).

⁵⁴ Srov. WIPO. WIPO-Administered Treaties: Paris Convention. *WIPO* [online].

⁵⁵ Dohoda o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví (sdělení č. 191/1995 Sb.).

Smlouva o patentové spolupráci (PCT)⁵⁶

Procedurální otázky podávání mezinárodních patentových přihlášek řeší Smlouva o patentové spolupráci z roku 1970. Tato smlouva umožňuje na základě jedné přihlášky získat ochranu v téměř 150 smluvních státech a vybrané regionální patenty (včetně evropského).

Evropská patentová úmluva (EPC)⁵⁷

Tato úmluva z roku 1973 zřizuje *Evropskou patentovou organizaci (EPO)*, *Evropský patentový úřad* a zřizuje „unii“ pro ochranu patentů. Úmluva zároveň umožňuje ochranu vynálezu pro smluvní státy na území Evropy a další vybrané státy (např. Švýcarsku a Turecka). Úmluva není předpisem Evropské unie, ačkoliv jsou všechny členské státy Evropské unie i jejími smluvními státy. Evropská patentová organizace ani Evropský patentový úřad proto nejsou nikterak institucemi Evropské unie.

Štrasburská dohoda o mezinárodním patentovém třídění⁵⁸

I na úrovni ochrany technických řešení existuje systém třídění. Smyslem systému patentového třídění, který tato dohoda z roku 1979 přinesla, je vytvoření mezinárodně jednotného zatřídění patentových dokumentů a vytvoření nástroje, který umožňuje rešerši relevantních dokumentů při zjišťování novosti a hodnocení vynálezecké činnosti přihlašovaných vynálezů.⁵⁹

Smlouva o patentovém právu⁶⁰

Jedna z nejmladších smluv přijatá v roce 2000 harmonizuje mezi 53 členskými státy a Evropskou patentovou organizací formální procedury a požadavky na patentové přihlášky co do jejich formy, obsahu a podoby. Česká republika však k dnešnímu dni není smluvní stranou, neboť smlouvu sice podepsala, ale smlouva nebyla ze strany ČR ratifikována.

5.10 Mezinárodní patentová přihláška (*patent cooperation treaty*)

Na základě jediné mezinárodní přihlášky⁶¹ (v anglickém, německém či francouzském jazyce, popř. v jazyce českém s úředním překladem) lze potenciálně získat ochranu ve 152 smluvních státech.⁶² Nutno ale upozornit na to, že ochrana patentem je poskytována na základě národních řízení a národních patentů, nikoliv na základě „jednoho mezinárodního“ patentu. Skrze systém PCT se v podstatě jen vyhotovuje mezinárodní rešerše, případně mezinárodní předběžný průzkum.⁶³

⁵⁶ Smlouva o patentové spolupráci (PCT) přijatá ve Washingtonu dne 19. 6. 1970, změněná dne 28. 9. 1979, dne 3. 2. 1984 a dne 3. 10. 2001 (sdělení č. 296/1991 Sb.).

⁵⁷ Úmluva o udělování evropských patentů neboli tzv. Evropská patentová úmluva / EPC z 5. října 1973 revidovaná aktem revidujícím článek 63 EPÚ ze 17. prosince 1991 a Revizním aktem EPÚ z 29. listopadu 2000.

⁵⁸ Štrasburská dohoda o mezinárodním patentovém třídění ze dne 24.3.1971, změněná dne 28.9.1979 (vyhláška č. 110/1978 Sb., ve znění vyhlášky č. 86/1985 Sb.).

⁵⁹ Dle Návodu k MPT – vydání 2017, Svazek 5, s. 7.

⁶⁰ Smlouva o patentovém právu (PLT) přijatá v Ženevě dne 1. 6. 2000.

⁶¹ Pro formulář včetně podrobného návodu krok a krokem srov. WIPO. PCT Forms. *WIPO* [online].

⁶² Srov. WIPO. WIPO-Administered Treaties: Patent Cooperation Treaty. *WIPO* [online].

⁶³ Srov. HORÁČEK; ČADA; HAJN, 2017, op. cit., s. 225.

Přihlašovatel musí v přihlášce zvolit rešeršní orgán pro vyhotovení mezinárodní rešerše, kdy na výběr má v našem regionu mezi *Evropským patentovým úřadem a Visegrádským patentovým institutem*^{64, 65}.

Mezinárodní fáze řízení o přihlášce PCT se skládá z provedení *mezinárodní rešerše* a zveřejnění mezinárodní přihlášky po 18 měsících ode dne, ke kterému svědčí právo priority.⁶⁶ Na základě rešerše, jejímž výstupem bývá posudek o patentovatelnosti, se pak přihlašovatel rozhoduje, zda a ve kterém státě žádat o udělení národního patentu.⁶⁷ Navíc je možné žádat i o mezinárodní předběžný průzkum.⁶⁸

K udělovacímu řízení dochází až po vstupu do národní fáze řízení o mezinárodní přihlášce. V této fázi se řízení řídí národními právními předpisy,⁶⁹ a uplatní se tedy veškeré informace výše uvedené, včetně poplatkové povinnosti. Přihlašovatel navíc v cizím státě musí být při řízení zastoupen oprávněným zástupcem.⁷⁰

5.11 Regionální cesta přihlašování patentu⁷¹

Do zahraničí lze patent přihlásit i tzv. „regionální“ cestou. V evropském kontextu je relevantní dosud nefunkční unijní systém a existující systém „evropského patentu“.

Unijní patent

Na úrovni Evropské unie prozatím neexistuje jednotný patentový systém, ačkoliv Evropská unie postupně prosazuje evropský patent s jednotným účinkem, který by byl obdobou k ochranné známce EU (*kapitola 3*) a zapsanému (průmyslovému) vzoru Společenství (*kapitola 4*).

V roce 2013 byla podepsána *Dohoda o jednotném patentovém soudu*⁷², a to v návaznosti na „patentový balíček“ z roku 2012 sestávající ze tří částí, jehož součástí jsou aktuálně dvě nařízení Evropské unie coby akty sekundárního práva, a právě tato dohoda. Jedná se přitom o *Nařízení č. 1257/2012*⁷³ upravující na základě Evropské patentové úmluvy účinek pro území Evropské unie

⁶⁴ Visegrádský patentový institut (VPI) je mezivládní organizací pro spolupráci v oblasti patentů, kterou zřídily čtyři země Visegrádské skupiny. Oficiální web dostupný z: <http://www.vpi.int/index.php/cz/>

⁶⁵ Srov. HORÁČEK; ČADA; HAJN, 2017, op. cit., s. 222.

⁶⁶ Srov. HORÁČEK; ČADA; HAJN, 2017, op. cit., s. 223; ÚŘAD PRŮMYSLOVÉHO VLASTNICTVÍ. Mezinárodní přihlášky PCT, op. cit.

⁶⁷ Srov. HORÁČEK; ČADA; HAJN, 2017, op. cit., s. 223; ÚŘAD PRŮMYSLOVÉHO VLASTNICTVÍ. Mezinárodní přihlášky PCT, op. cit.

⁶⁸ Srov. ÚŘAD PRŮMYSLOVÉHO VLASTNICTVÍ. Mezinárodní přihlášky PCT, op. cit.

⁶⁹ Srov. HORÁČEK; ČADA; HAJN, 2017, op. cit., s. 224.

⁷⁰ Srov. ÚŘAD PRŮMYSLOVÉHO VLASTNICTVÍ. Mezinárodní přihlášky PCT, op. cit.

⁷¹ Obecně srov. PILA, Justine; TORREMANS, Paul. *European Intellectual Property Law*. Oxford: Oxford University Press, 2016, s. 113 a násl.; SEVILLE, Catherine. *EU Intellectual Property Law and Policy*. 2. vydání. Cheltenham: Edward Elgar publishing, 2016, s. 102 a násl.; KOUKAL, Pavel. Vybraná průmyslová práva v sekundárním právu EU a jejich reflexe v judikatuře Soudního dvora. In: DOBROVOLNÁ, Eva; HURDÍK, Jan; SELUCKÁ, Markéta (eds.). *Evropské soukromé právo v čase a prostoru II. díl: Část deskriptivní, analytická a systémově analytická*. Brno: Masarykova univerzita, 2018, s. 331 a násl.

⁷² Pro více informací srov. EVROPSKÁ RADA; RADA EVROPSKÉ UNIE. Agreement on a Unified Patent Court (UPC). *Consilium* [online].

⁷³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1257/2012, kterým se provádí posílená spolupráce v oblasti vytvoření jednotné patentové ochrany.

a Nařízení č. 1260/2012⁷⁴ upravující ustanovení o překladu podávaných přihlášek. Samotná Dohoda o jednotném patentovém soudu „vytváří zvláštní soudní systém pro projednávání sporů z porušení evropských patentů a patentů s jednotným účinkem“.⁷⁵ Jejím cílem je vytvoření jednotné soudní soustavy pro projednávání těchto sporů, nastavení jednotného režimu, přesných postupů a možnosti vytváření *ad hoc* regionálních komor. Nicméně účinky Dohody jsou prozatím minimální, neboť nebyla prozatím plně ratifikována (Česká republika Dohodu podepsala v roce 2013).

Udělený patent bude mít v Evropské unii „jednotný účinek“, tj. bude mít stejný účinek a jednotnou ochranu na celém území unie (s výjimkou území Španělska a Itálie). Jednotná ochrana bude budována na již stávajícím systému evropského patentu (viz níže). Odpadne povinnost platit udržovací poplatky v každém státě zvlášť, neboť bude placen udržovací poplatek centralizovaně. Jednotná povaha se také projeví v tom, že patent bude moci být omezen, převeden nebo zrušen pouze ve vztahu k území těch států, které se účastní formy tzv. zesílené spolupráce.

Evropský patent

Evropská patentová úmluva (EPO) zavedla „unii“ pro udělování tzv. evropských patentů. Evropský patentový úřad jako ústřední orgán je zde výkonným subjektem EPO. V současné době má tento systém již 38 členských států, přičemž ochranu lze udělit jen ve vybraných, či ve všech smluvních státech dle preferencí přihlašovatele. Jak uvedeno shora, EPO není institucí Evropské unie. S ohledem na budoucí vývoj ohledně unijního patentu s jednotným účinkem však EPO bude udělovat patenty, které budou mít jednotný účinek v zemích EU, které se účastní tzv. zesílené spolupráce.

Evropský patent se uděluje v rámci udělovacího řízení (část IV. EPÚ). Řízení o udělení evropského patentu se zahajuje tzv. *evropskou patentovou přihláškou*⁷⁶ s příslušným překladem do angličtiny, francouzštiny nebo němčiny (čl. 75 a násl. EPÚ). Přihláška se přitom podává u Evropského patentového úřadu v Mnichově, Haagu nebo v Berlíně, popř. u ústředního úřadu průmyslového vlastnictví příslušného státu, kterým je v České republice ÚPV a který poté přihlášku postupuje Evropskému patentovému úřadu (čl. 75 a 77 EPÚ). Účinky patentu jsou v mezích České republiky srovnatelné s patentem národního charakteru, ačkoliv účinky nastávají až oznámením ve Věstníku Evropského patentového úřadu. Řízení o přihlášce je ve velké míře shodné (§ 35b odst. 1 ZV; čl. 90 a násl. EPÚ). Na základě přihlášky je později udělen jediný evropský patent pro jeden, několik či všechny státy Evropské patentové dohody.⁷⁷ Přitom v jednotlivých národních jurisdikcích se na daný patent pohlíží jako na samostatné části s vlastním osudem; evropská patentová přihláška se tedy v tomto smyslu rozpadá do jednotlivých národních řízení, a to včetně možnosti převodu na přihlášku užitého vzoru (§ 35b odst. 4 ZV).⁷⁸ Právo přednosti je možno při řízení uplatňovat právě z evropské patentové přihlášky (§ 35b odst. 3 ZV, čl. 87 a násl. EPÚ). O zrušení evropského patentu v České republice pak platí shora uvedené. V případě zrušení v zahraničí může mít takové zrušení účinky i

⁷⁴ Nařízení Rady (EU) č. 1260/2012, kterým se provádí posílená spolupráce v oblasti vytvoření jednotné patentové ochrany, pokud jde o příslušná ustanovení o překladu.

⁷⁵ ÚŘAD PRŮMYSLVÉHO VLASTNICTVÍ. Informace o evropském patentu s jednotným účinkem a jednotném patentovém soudu, op. cit.

⁷⁶ Srov. ÚŘAD PRŮMYSLVÉHO VLASTNICTVÍ. Evropské patentové přihlášky. ÚPV [online]; ÚŘAD PRŮMYSLVÉHO VLASTNICTVÍ. Přihlašování do zahraničí. ÚPV [online].

⁷⁷ Srov. HORÁČEK; ČADA; HAJN, 2017, op. cit., s. 226.

⁷⁸ Srov. HORÁČEK; ČADA; HAJN, 2017, op. cit., s. 226.

v České republice, což ÚPV standardně oznamuje ve svém Věstníku (§ 35f ZV). Poplatková povinnost se neliší principiálně, nýbrž jen co do výše (§ 35g ZV).

Příkladem evropského patentu může být způsob čištění, leptání, aktivace a následné úpravy povrchu skla, povrchu skla pokrytého oxidy kovů a povrchu jiných materiálů pokrytých SiO₂ (číslo EP přihlášky 07748765.0, patent udělen 1. 11. 2017, původce Mirko CERNAK, majitel Masarykova univerzita) nebo Glass-run retainer for automobile door and door structure of automobile (číslo EP přihlášky 12197804.3, patent udělen 30. 1. 2019, spolupůvodci Hirokazu Kuwabara a další, spolumajitelé Nishikawa Rubber Co., Ltd., a Tesla, Inc.)

Věstník Evropského patentového úřadu je přístupný [ZDE](#).

Odporové řízení

Po oznámení o udělení evropské patentové ochrany ve Věstníku Evropského patentového úřadu může každá osoba ve lhůtě 9 měsíců proti udělení ochrany podat *odpor* (část V. EPÚ), který je navíc podmíněn poplatkovou povinností (jinak je považován za nepodaný). Jedná se o centralizovaný způsob, jak evropský patent zrušit v rámci řízení nezávislém na předchozím průzkumovém řízení, které navíc probíhá před odporovým oddělením Evropského patentového úřadu.⁷⁹ Takový odpor musí být podán písemně, musí být odůvodněn (taxativní výčet důvodů je přítomen v čl. 100 EPÚ) a musí být podán v úředním jazyce některé z úřadoven Evropského patentového úřadu. Řízení končí buď rozhodnutím o zrušení evropského patentu, zamítnutím odporu, popř. mezitímním rozhodnutím konstatujícím, že ve změněné podobě daný patent vyhovuje oběma stranám i EPÚ (čl. 102 EPÚ).⁸⁰

Stížnost

Proti rozhodnutí přijímacího oddělení, průzkumového oddělení, jakož i odporového oddělení lze navíc podat *stížnost* s odkladným účinkem (čl. 106 EPÚ), kterou může podat každý účastník řízení, které vedlo k rozhodnutí, kterým nebylo vyhověno jeho požadavkům (čl. 107 EPÚ). Lhůta pro podávání stížností je přitom 2 měsíce od doručení napadaného rozhodnutí. Útvar, jehož rozhodnutí bylo napadeno, může v návaznosti na stížnost za určitých podmínek této stížnosti sám vyhovět, popř. je stížnost postoupena neprodleně stížnostnímu senátu (čl. 109 EPÚ). Tento senát stížnost projedná (čl. 110 EPÚ) a rozhodne o ní tak, že může buď rozhodnout v pravomoci útvaru, který vydal napadené rozhodnutí, nebo vrátit věc tomuto útvaru k dalšímu projednání (čl. 111 EPÚ).

⁷⁹ Srov. HORÁČEK; ČADA; HAJN, 2017, op. cit., s. 226.

⁸⁰ Srov. HORÁČEK; ČADA; HAJN, 2017, op. cit., s. 227.

Seznam použitých zdrojů

Odborná literatura

- HORÁČEK, Roman; Čada, Karel; HAJN, Petr. *Práva k průmyslovému vlastnictví*. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2017, 381 s. ISBN 978-80-7400-655-5.
- CHLOUPEK, Vojtěch a kol. *Patentový zákon. Komentář*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2017, 350 s. ISBN 978-80-7400-268-7.
- KOUKAL, Pavel. Autorské právo a práva související v sekundárním právu EU a jejich reflexe v judikatuře Soudního dvora. In: DOBROVOLNÁ, Eva; HURDÍK, Jan; SELUCKÁ, Markéta (eds.). *Evropské soukromé právo v čase a prostoru II. díl: Část deskriptivní, analytická a systémově analytická*. Brno: Masarykova univerzita, 2018, 396 s. ISBN 978-80-210-8905-1.
- PILA, Justine; TORREMANS, Paul. *European Intellectual Property Law*. Oxford: Oxford University Press, 2016, 671 s. ISBN 978-0-19-872991-4.
- SEVILLE, Catherine. *EU Intellectual Property Law and Policy*. 2. vydání. Cheltenham: Edward Elgar publishing, 2016, 537 s. ISBN 978-1-78100-345-9.

Právní předpisy

- Dohoda o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví (sdělení č. 191/1995 Sb.).
- [Nařízení Evropského parlamentu a Rady \(ES\) č. 1610/96 o zavedení dodatkových ochranných osvědčení pro přípravky na ochranu rostlin.](#)
- [Nařízení Evropského parlamentu a Rady \(ES\) č. 1901/2006 o léčivých přípravcích pro pediatrické použití a o změně nařízení \(EHS\) č. 1768/92, směrnice 2001/20/ES, směrnice 2001/83/ES a nařízení \(ES\) č. 726/2004.](#)
- [Nařízení Evropského parlamentu a Rady \(ES\) č. 469/2009 ze dne 6. května 2009 o dodatkových ochranných osvědčeních pro léčivé přípravky \(kodifikované znění\).](#)
- [Nařízení Evropského parlamentu a Rady \(EU\) č. 1257/2012, kterým se provádí posílená spolupráce v oblasti vytvoření jednotné patentové ochrany.](#)
- [Nařízení Rady \(EHS\) č. 1768/92 o zavedení dodatkových ochranných osvědčení pro léčivé přípravky.](#)
- [Nařízení Rady \(EU\) č. 1260/2012, kterým se provádí posílená spolupráce v oblasti vytvoření jednotné patentové ochrany, pokud jde o příslušná ustanovení o překladu.](#)
- Pařížská úmluva na ochranu průmyslového vlastnictví (Pařížská unijní úmluva) ze dne 20. 3. 1883, revidovaná v Bruselu dne 14. 12. 1900, ve Washingtonu dne 2. 6. 1911, v Haagu dne 6. 11. 1925, v Londýně dne 2. 6. 1934, v Lisabonu dne 31. 10. 1958 a ve Stockholmu dne 14. 7. 1967 a změněná dne 2. 10. 1979 (vyhláška č. 64/1967 Sb., ve znění vyhlášky č. 81/1985 Sb.).
- Smlouva o patentovém právu (PLT) přijatá v Ženevě dne 1. 6. 2000.
- Smlouva o patentové spolupráci (PCT) přijatá ve Washingtonu dne 19. 6. 1970, změněná dne 28. 9. 1979, dne 3. 2. 1984 a dne 3. 10. 2001 (sdělení č. 296/1991 Sb.).
- Úmluva o mezinárodních výstavách sjednaná v Paříži dne 22. listopadu 1928 (Sbírka zákonů a nařízení států československého č. 46/1932).
- Úmluva o udělování evropských patentů neboli tzv. Evropská patentová úmluva / EPC z 5. října 1973 revidovaná aktem revidujícím článek 63 EPÚ ze 17. prosince 1991 a Revizním aktem EPÚ z 29. listopadu 2000.
- [Zákon č. 154/2000 Sb., o šlechtění, plemenitbě a evidenci hospodářských zvířat a o změně některých souvisejících zákonů \(plemenářský zákon\).](#)
- [Zákon č. 173/2002 Sb., o poplatcích za udržování patentů a dodatkových ochranných osvědčení pro léčiva a pro přípravky na ochranu rostlin a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.](#)
- [Zákon č. 206/2000 Sb., o ochraně biotechnologických vynálezů a o změně zákona č. 132/1989 Sb., o ochraně práv k novým odrůdám rostlin a plemenům zvířat, ve znění zákona č. 93/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů.](#)
- [Zákon č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.](#)
- [Zákon č. 378/2007 Sb., o léčivech a o změnách některých souvisejících zákonů \(zákon o léčivech\), ve znění pozdějších předpisů.](#)
- [Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.](#)
- [Zákon č. 478/1992 Sb., o užitných vzorech, ve znění pozdějších předpisů.](#)
- [Zákon č. 527/1990 Sb., o vynálezech, průmyslových vzorech a zlepšovacích návrzích, ve znění pozdějších předpisů.](#)

- [Zákon č. 634/2004 Sb. o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.](#)
- [Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.](#)

Soudní a správní rozhodnutí

- Rozhodnutí Evropského patentového úřadu ze dne 6. 7. 1994, sp. zn. T 1002/92.
- Rozhodnutí předsedy Úřadu průmyslového vlastnictví ze dne 30. 3. 2015, sp. zn. PV 1999-470, [ÚPV 191/2015].
- Rozhodnutí Úřadu průmyslového vlastnictví ze dne 11. 12. 1990, sp. zn. PV 6466-85.
- Rozhodnutí Úřadu průmyslového vlastnictví ze dne 18. 4. 1994, sp. zn. PV 7142-86.
- Rozhodnutí Úřadu průmyslového vlastnictví ze dne 18.12.1992, sp. zn. PV 8859-85.
- Rozhodnutí Úřadu průmyslového vlastnictví ze dne 21. 12. 1990, sp. zn. PV 6399-83.
- Rozhodnutí Úřadu průmyslového vlastnictví ze dne 21. 12. 1990, sp. zn. PV 2574-89.
- Rozhodnutí Úřadu průmyslového vlastnictví ze dne 21. 12. 1990, sp. zn. PV 6089-88.
- Rozhodnutí Úřadu průmyslového vlastnictví ze dne 22. 7. 1994, sp. zn. PUV 752-93.
- Rozhodnutí Úřadu průmyslového vlastnictví ze dne 3. 8. 1990, sp. zn. PV 793-88.
- Rozhodnutí Úřadu průmyslového vlastnictví ze dne 8. 11. 1994, sp. zn. PV 2995-92.
- Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 14. 5. 2008, č.j. 5 Ca 36/2007.
- Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 10. 3. 2015, č.j. 8 A 122/2011-34.
- [Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 18. 9. 2009, sp. zn. 21 Cdo 2852/2008.](#)
- [Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 19. 6. 2015, sp. zn. 23 Cdo 1372/2015.](#)
- [Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 8. 2013, č.j. 8 As 70/2011-239.](#)
- [Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2012, č.j. 5 As 11/2011-187.](#)
- [Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 15. 12. 2004, sp. zn. 8 Tdo 1292/2004.](#)

Ostatní zdroje

- EVROPSKÁ RADA; RADA EVROPSKÉ UNIE. Agreement on a Unified Patent Court (UPC). *Consilium* [online]. Dostupné z: <http://www.consilium.europa.eu/cs/documents-publications/treaties-agreements/agreement/?id=2013001>
- ÚŘAD PRŮMYSLVÉHO VLASTNICTVÍ. Informace pro přihlašovatele užitečných vzorů. *ÚPV* [online]. Dostupné z: https://www.upv.cz/dms/pdf_dokumenty/forms2009/nevplnovaci/navody_informace/PUV-Info0/PUV-Info0.pdf
- ÚŘAD PRŮMYSLVÉHO VLASTNICTVÍ. Evropské patentové přihlášky. *ÚPV* [online]. Dostupné z: <https://www.upv.cz/cs/prumyslova-prava/vynalezypatenty/prihlasovani-do-zahranici/evropske-patentove-prihlasky.html>
- ÚŘAD PRŮMYSLVÉHO VLASTNICTVÍ. Formuláře. *ÚPV* [online]. Dostupné z: <https://www.upv.cz/cs/sluzby-uradu/formulare.html>
- ÚŘAD PRŮMYSLVÉHO VLASTNICTVÍ. Informace o evropském patentu s jednotným účinkem a jednotném patentovém soudu. *ÚPV* [online]. Dostupné z: https://www.upv.cz/cs/uzitecne-odkazy/informace_z_EU/informace_EU/upp/informace.html
- ÚŘAD PRŮMYSLVÉHO VLASTNICTVÍ. Metodické pokyny pro řízení před Úřadem průmyslového vlastnictví. Část B – Vynálezy a dodatková ochranná osvědčení. *ÚPV* [online]. Dostupné z: <https://www.upv.cz/cs/publikace/metodicke-pokyny-pro-řízení-před-upv/metodicke-pokyny.html>
- ÚŘAD PRŮMYSLVÉHO VLASTNICTVÍ. Mezinárodní přihlášky PCT. *ÚPV* [online]. Dostupné z: <https://www.upv.cz/cs/prumyslova-prava/vynalezypatenty/prihlasovani-do-zahranici/mezinarodni-prihlasky-pct.html>
- ÚŘAD PRŮMYSLVÉHO VLASTNICTVÍ. Přihlašování do zahraničí. *ÚPV* [online]. Dostupné z: <https://www.upv.cz/cs/prumyslova-prava/vynalezypatenty/prihlasovani-do-zahranici.html>
- WIPO. PCT Forms. *WIPO* [online]. Dostupné z: <http://www.wipo.int/pct/en/forms/index.htm>
- WIPO. WIPO-Administered Treaties: Paris Convention. *WIPO* [online]. Dostupné z: http://www.wipo.int/treaties/en/ShowResults.jsp?lang=en&treaty_id=2
- WIPO. WIPO-Administered Treaties: Patent Cooperation Treaty. *WIPO* [online]. Dostupné z: http://www.wipo.int/treaties/en/ShowResults.jsp?lang=en&treaty_id=6